
MONOGRAFIE PRAWNICZE

INFORMATYZACJA
POSTĘPOWANIA
CYWILNEGO
TEORIA I PRAKTYKA

Redaktorzy

KINGA FLAGA-GIERUSZYŃSKA
JACEK GOŁACZYŃSKI
DARIUSZ SZOSTEK

Wydawnictwo C.H.Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

INFORMATYZACJA POSTĘPOWANIA CYWILNEGO. TEORIA I PRAKTYKA

Redaktorzy

Kinga Flaga-Gieruszyńska

Jacek Gołaczyński

Dariusz Szostek

Polecamy nasze najnowsze publikacje z tej serii:

Marcin Zięba

PODMIOTOWOŚĆ PRAWNA WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH

Roman Zdybel

**FUNKCJA WYKRYWCZA I DOWODOWA POSTĘPOWANIA
KARNEGO**

Hanna Frąckowiak

**POSTĘPOWANIE PRZED WOJEWÓDZKĄ KOMISJĄ
DO SPRAW ORZĘKANIA O ZDARZENIACH MEDYCZNYCH**

Sabina Kubsik

**PRZEDKONTRAKTOWA ODPOWIEDZIALNOŚĆ
ODSZKODOWAWCZA Z TYTUŁU NIEUCZCIWYCH
NEGOCJACJI**

Beata Stępień-Załużka

**SPRAWOWANIE WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI
PRZEZ SĄD NAJWYŻSZY W POLSCE**

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

[Kup książkę](#)

INFORMATYZACJA POSTĘPOWANIA CYWILNEGO TEORIA I PRAKTYKA

Redaktorzy

KINGA FLAGA-GIERUSZYŃSKA
JACEK GOŁACZYŃSKI
DARIUSZ SZOSTEK

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2016

[Kup książkę](#)

Wydawca: Ewelina Skibniewska

Recenzja naukowa:
prof SWPS dr hab. Agnieszka Góra-Błaszczkowska

Publikacja dofinansowana przez
Mazurkiewicz Cieszyński Mazuro – Adwokaci i Radcowie Prawni
spółka partnerska
oraz
Stowarzyszenie Edukacji Społecznej i Prawnej „IUS ET RATIO”

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2016**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Tim-Print, Warszawa
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-7863-3

ISBN e-book 978-83-255-7864-0

[Kup książkę](#)

Spis treści

Przedmowa	IX
Wykaz Autorów	XI
Wykaz skrótów	XV
Rozdział I. Nowe oblicze prawa i informacji o prawie w dobie informatyzacji – prof. USz dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska	1
§ 1. Wstęp	1
§ 2. Przemiany prawa wywołane stosowaniem narzędzi informatycznych na przykładzie prawa cywilnego procesowego	2
§ 3. Informatyzacja a jakość i dostęp do informacji prawnej	6
§ 4. Wnioski	9
Rozdział II. Elektroniczne czynności sądowe – perspektywy rozwoju – prof. UŁ i UJ dr hab. Sławomir Cieślak	13
§ 1. Wprowadzenie	13
§ 2. Sposoby regulacji formy elektronicznej czynności organów	16
§ 3. Zmiany dotyczące formy czynności pomocniczych organów postępowania dokonane mocą nowelizacji KPC z 10.7.2015 r.	18
I. Uwagi wstępne.....	18
II. Doręczenie elektroniczne	19
III. Uproszczone wezwanie na posiedzenie.....	21
IV. Posiedzenie jawne przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jego przeprowadzenie na odległość (tele-rozprawa, rozprawa na odległość)	22
V. Wysłuchanie strony postępowania egzekucyjnego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego	23
VI. Obwieszczenie o licytacji publicznej ruchomości	23
§ 4. Zmiany dotyczące formy czynności władczych dokonane mocą nowelizacji KPC z 10.7.2015 r.	23
I. Utrwalenie wyroku w systemie teleinformatycznym	23
II. Czynności decyzyjne w postępowaniu klauzulowym	25
III. Czynności władcze organów egzekucyjnych w egzekucji z ruchomości.....	25
IV. Czynności władcze organów egzekucyjnych w egzekucji z rachunków bankowych	26

§ 5. Wpływ proponowanych zmian na poziom formalizmu procesowego oraz realizację zasady bezpośredniości w postępowaniu cywilnym	26
Rozdział III. Elektroniczne czynności procesowe <i>de lege lata</i>	
<i>i de lege ferenda</i> – dr Anna Kościółek	29
§ 1. Wprowadzenie	29
§ 2. Pojęcie elektronicznych czynności procesowych	30
§ 3. Elektroniczne czynności procesowe w świetle obowiązującej regulacji procesowej	32
§ 4. Elektroniczne czynności procesowe w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego	36
§ 5. Elektroniczne czynności procesowe – <i>de lege ferenda</i>	38
I. Elektroniczne pisma procesowe	38
II. Elektroniczne doręczenia	40
III. Elektroniczne czynności dowodowe.....	42
IV. Inne obszary informatyzacji czynności procesowych.....	43
§ 6. Wnioski końcowe	45
Rozdział IV. Elektroniczne biuro podawcze – prof. dr hab. Jacek Gołaczyński	47
§ 1. Wprowadzenie	47
§ 2. Elektroniczne postępowania upominawcze jako wzorzec informatyzacji postępowania cywilnego	47
§ 3. Elektroniczne biuro podawcze	52
§ 4. Podsumowanie	59
Rozdział V. Doręczenia elektroniczne w postępowaniu cywilnym	
– wnioski <i>de lege lata</i> i <i>de lege ferenda</i> – prof. UO dr hab. Dariusz Szostek	61
Rozdział VI. Protokół elektroniczny – osiągnięte rezultaty i postulaty	
<i>de lege ferenda</i> – SSO Grzegorz Karaś	71
§ 1. Uwagi ogólne	71
§ 2. Cele wprowadzenia rejestracji rozpraw i obecny zakres ich realizacji	73
I. Uwagi ogólne.....	73
II. Osiągnięte cele i rezultaty.....	73
1. Usprawnienie postępowania sądowego.....	74
2. Skrócenie czasu trwania posiedzeń sądowych.....	74
3. Pełne urzeczywistnienie jawności i przejrzystości postępowania sądowego.....	74
4. Wprowadzenie nowoczesnego narzędzia kontroli instancyjnej.	75
5. Obniżenie kosztów postępowania sądowego	75
6. Ułatwienie dostępu do zapisu z posiedzeń jawnych.....	75
7. Unowocześnienie wymiaru sprawiedliwości.....	77
8. Podniesienie poziomu kultury prowadzenia procesu	77
§ 3. Stan wdrożenia technicznego systemu rejestracji rozpraw w Polsce	77

§ 4. Jakie rozwiązania i jakie usługi w zakresie stosowania e-protokołu mogą zostać wprowadzone w przyszłości	79
I. Uwagi ogólne	79
II. Możliwe kierunki rozwoju systemu rejestracji	79
1. Wprowadzenie automatycznej transkrypcji zapisu przebiegu posiedzenia jawnego.....	80
2. Udostępnienie nagrania audio-wideo <i>online</i> za pośrednictwem Portalu Informacyjnego wraz z wdrożeniem jego nowych funkcjonalności	81
3. Wprowadzenie i upowszechnienie wideokonferencji oraz rozprawy odmiejscowionej.....	82
§ 5. Podsumowanie	84
Rozdział VII. Możliwości wykorzystania protokołu elektronicznego i środków komunikacji na odległość na potrzeby postępowania dowodowego w sprawach cywilnych – dr Aleksandra Klich	85
§ 1. Wstęp	85
§ 2. E-protokół a zasada bezpośredniości	87
§ 3. E-protokół a zeznania świadków i stron postępowania	90
§ 4. E-protokół a opinia biegłego	92
§ 5. Wnioski	94
Rozdział VIII. Transkrypcja protokołów elektronicznych i ustnych uzasadnień – dr Anna Zalesińska	97
§ 1. Wprowadzenie	97
§ 2. Pojęcie transkrypcji	97
§ 3. Sposób sporządzania transkrypcji protokołów elektronicznych	99
I. Podstawy prawne	99
II. Osoby odpowiedzialne za sporządzenie transkrypcji.....	101
III. Standardy transkrypcyjne.....	104
IV. Systemy wspomagające proces ręcznej transkrypcji.....	105
§ 4. Transkrypcja tzw. ustnych uzasadnień	107
Rozdział IX. Elektroniczne postępowanie upominawcze – dr Łukasz Goździaszek	109
§ 1. Ocena e-sądu	109
§ 2. Sprawy proste	112
§ 3. Powództwa masowe	115
§ 4. Elektroniczne postępowanie upominawcze a inne postępowania sądowe	116
§ 5. Rozwój elektronicznego postępowania upominawczego	118
Rozdział X. Weryfikacja danych zawartych w rejestrach publicznych w postępowaniu cywilnym – dr Sylwia Kotecka	121
§ 1. Wprowadzenie	121
§ 2. Wykorzystanie rejestrów publicznych przez sądy powszechne	123

I. Wykorzystanie rejestrów publicznych w postępowaniu o wpis do księgi wieczystej.....	123
II. Wykorzystanie rejestrów publicznych w elektronicznym postępowaniu upominawczym.....	129
III. Wykorzystanie rejestrów publicznych w cywilnym postępowaniu ogólnym.....	131
IV. Wykorzystanie rejestrów publicznych w postępowaniu rejestrowym	135
§ 3. Podsumowanie	136
Rozdział XI. Informatyzacja postępowania cywilnego z perspektywy radcy prawnego i adwokata – r.pr. Stefan Mazurkiewicz	141
Rozdział XII. Informatyzacja postępowania egzekucyjnego	
– dr Marcin Uliasz	149
§ 1. Wprowadzenie	149
§ 2. Pozorna informatyzacja postępowania egzekucyjnego w aktualnym stanie prawnym	149
I. Elektroniczne czynności procesowe w postępowaniu egzekucyjnym	149
§ 3. Czynności organów procesowych	152
§ 4. Wady i zalety aktualnego stanu informatyzacji postępowania egzekucyjnego	155
§ 5. Perspektywy informatyzacji postępowania egzekucyjnego	156
I. Założenia informatyzacji egzekucji sądowej.....	156
II. „Elektroniczne biuro podawcze komornika”.....	158
III. Elektroniczna licytacja ruchomości	161
IV. Elektroniczna zajęć niektórych wierzytelności	164
V. Elektroniczne postępowanie wieczystoksięgowe.....	164
VI. Dalsza informatyzacja postępowania egzekucyjnego	166
§ 6. Podsumowanie	167
Rozdział XIII. Wybrane kierunki zmian w postępowaniu egzekucyjnym	
– dr Joanna Studzińska	169
§ 1. Wprowadzenie	169
§ 2. Założenia w zakresie egzekucyjnego postępowania cywilnego	170
§ 3. Wybrane elementy informatyzacji postępowania egzekucyjnego	184
§ 4. Wnioski	186
Rozdział XIV. Informatyzacja postępowania egzekucyjnego z perspektywy komornika sądowego – mgr Krzysztof Robert Wisłocki	189
§ 1. Zagadnienia wstępne	189
§ 2. Komputeryzacja i informatyzacja kancelarii komorniczej	191
§ 3. Podsumowanie	198
Indeks rzeczowy	199

Przedmowa

Informatyzacja wymiaru sprawiedliwości, a w szczególności postępowania cywilnego jest procesem dynamicznym. Co szczególnie ważne, proces ten przestaje mieć charakter wyspowy, odnoszący się jedynie do wybiórczo określonych typów postępowań i czynności sądowych, a zaczyna nabierać charakteru kompleksowego i wszechstronnego modelu rozpoznawania i rozstrzygania spraw cywilnych oraz wykonywania sądowych tytułów wykonawczych.

Nowy model prawa cywilnego procesowego, w którym szczególną rolę odgrywa efektywne wykorzystywanie systemów teleinformatycznych oraz środków komunikowania się na odległość dla zwiększenia sprawności wymiaru sprawiedliwości, a także poszerzenia dostępności informacji o prawie i orzecznictwie, stanowi konsekwencję procesu informatyzacji obecnego we wszystkich sferach życia społecznego i gospodarczego.

Oddajemy do rąk Czytelników zbiór opracowań przygotowanych przez znakomitych znawców teoretycznych i praktycznych aspektów funkcjonowania elektronicznego modelu postępowania cywilnego, w tym egzekucyjnego, które stanowią interesujący obraz obecnej i przyszłej konstrukcji e-wymiaru sprawiedliwości. Wielu spośród Autorów brało bezpośredni udział w tworzeniu i wdrażaniu omawianych rozwiązań prawnych i technicznych. W przygotowanych artykułach szczególną uwagę poświęcono nowym rozwiązaniom i zasadniczym problemom w zakresie interpretacji i stosowania prawa cywilnego procesowego, nieustannie się zmieniającego pod wpływem przemian technicznych i organizacyjnych, których skutkiem jest coraz powszechniejsza elektronizacja czynności procesowych i sądowych oraz rejestrów sądowych.

Z pewnością przedstawione w tym zbiorze opracowania będą stanowić ciekawy aspekt dyskusji co do przyszłości polskiego wymiaru sprawiedliwości i innych usług publicznych świadczonych przez sądy powszechne, przede wszystkim w kontekście wdrażania nowych rozwiązań informatycznych.

Szczególne podziękowania za wsparcie organizacyjne należą się Instytutowi Przedsiębiorczości i Służb Publicznych – Stowarzyszenie w Mierzymynie.

Redaktorzy

Wykaz Autorów

dr hab. Sławomir Cieślak prof. UŁ i UJ – adwokat, profesor nadzwyczajny w Katedrze Postępowania Cywilnego I WPiA Uniwersytetu Łódzkiego, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kierownik Zakładu Postępowania Cywilnego WPiA Uniwersytetu Jagiellońskiego. Redaktor naczelny czasopisma naukowego „Przegląd Prawa Egzekucyjnego”, członek zespołów problemowych Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego przy Ministrze Sprawiedliwości, członek zarządu Towarzystwa Naukowego Procesualistów Cywilnych z siedzibą w Krakowie. Autor licznych publikacji naukowych z zakresu prawa procesowego cywilnego.

dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska prof. USz – radca prawny, Kierownik Katedry Postępowania Cywilnego WPiA Uniwersytetu Szczecińskiego, członek Rady Naukowej Ośrodka Naukowo-Szkoleniowego przy Krajowej Radzie Komorniczej, arbiter stałych sądów polubownych. Zajmuje się problematyką postępowania cywilnego, postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego, a także alternatywnych metod rozwiązywania sporów cywilnych. Jest współpracownikiem Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (CBKE) Uniwersytetu Wrocławskiego, a także członkiem zespołu problemowego Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego w zakresie postępowania dowodowego w przyszłym Kodeksie postępowania cywilnego. Autorka wielu publikacji z zakresu postępowania cywilnego, prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego, a także informatyzacji wymiaru sprawiedliwości.

prof. dr hab. Jacek Gołaczyński – profesor w Zakładzie Prawa Cywilnego i Prywatnego Międzynarodowego, a także Kierownik Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej na WPAiE Uniwersytetu Wrocławskiego. Członek Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego. Zaangażowany w informatyzację sądownictwa jako pełnomocnik Ministra Sprawiedliwości ds. informatyzacji sądownictwa. Autor wielu publikacji z zakresu prawa cywilnego i postępowania cywilnego.

dr Łukasz Goździaszek – adwokat, adiunkt w Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej na WPAiE Uniwersytetu Wrocławskiego. Stypendysta w projekcie Uniwersytetu Wrocławskiego „Akademia Rozwoju – kluczem wzmocnienia kadr polskiej gospodarki” współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Był członkiem Zespołu Problemowego Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego do spraw Elektronicznego Postępowania Upominawczego. Autor monografii „Elektroniczne postępowanie upominawcze”.

SSO Grzegorz Karaś – Sędzia Sądu Okręgowego we Wrocławiu. Specjalista w dziedzinie prawa cywilnego, prawa europejskiego oraz prawa nowych technologii. Zajmuje się informatyzacją sądownictwa. Od 2010 r. bierze czynny udział we wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań informatycznych w sądach powszechnych. W latach 2012–2014 Zastępca Dyrektora Departamentu Informatyzacji i Rejestrów Sądowych Ministerstwa Sprawiedliwości. Pełnomocnik Koordynatora Krajowego ds. wdrażania systemów informatycznych w sądach powszechnych w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu. Członek komitetów sterujących projektów informatycznych prowadzonych przez Ministerstwo Sprawiedliwości: E-protokół, Elektroniczny Bankowy Tytuł Egzekucyjny (EBTE), Elektroniczne Potwierdzenie Odbioru przesyłek sądowych (EPO). Ekspert komisji sejmowych w zakresie informatyzacji wymiaru sprawiedliwości.

dr Aleksandra Klich – adiunkt w Katedrze Postępowania Cywilnego WPIA Uniwersytetu Szczecińskiego, absolwentka l'Université d'été du droit continental, Paris – Sorbonne, arbiter w Stałym Polubownym Sądzie Konsumenckim przy Zachodniopomorskim Wojewódzkim Inspektorze Inspekcji Handlowej w Szczecinie. Trener i ekspert Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych. Jest współpracownikiem Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (CBKE) Uniwersytetu Wrocławskiego, a także członkiem zespołu problemowego Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego w zakresie postępowania dowodowego w przyszłym Kodeksie postępowania cywilnego. Autorka licznych publikacji z zakresu postępowania cywilnego.

dr Anna Kościółek – adiunkt w Zakładzie Prawa Cywilnego i Prawa Rzymskiego WPIA Uniwersytetu Rzeszowskiego. Autorka blisko pięćdziesięciu opracowań naukowych z zakresu postępowania cywilnego, wśród których istotną część zajmują liczne opracowania poświęcone problematyce informatyzacji postępowania cywilnego. Dobrek naukowy w dziedzinie wykorzystania nowoczesnych rozwiązań technologicznych w postępowaniu cywilnym obejmuje w szczególności pierwsze monograficzne opracowanie problematyki elektronicznych czynności procesowych w sądowym postępowaniu cywilnym, jak również blisko dwadzieścia artykułów publikowanych w uznanych periodykach prawniczych o zasięgu ogólnopolskim.

dr Sylwia Kotecka – główny specjalista ds. legislacyjno-prawnych Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, adiunkt w Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (CBKE) na WPAiE Uniwersytetu Wrocławskiego. Pracownik Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, wspomagający Oddział Informatyczny pełniący funkcję Centrum Kompetencji i Informatyzacji Sądownictwa. Specjalizuje się w prawnych aspektach informatyzacji podmiotów publicznych, zwłaszcza sądów prowadzących postępowanie cywilne. Autorka licznych publikacji naukowych i popularnonaukowych z tego zakresu.

Stefan Mazurkiewicz – radca prawny, partner w Kancelarii Mazurkiewicz Cieszyński Mazuro – Adwokaci i Radcowie Prawni, Spółka partnerska, wieloletni pracownik

naukowy Katedr: Prawa Cywilnego i Handlowego oraz Prawa Własności Intelektualnej WPiA Uniwersytetu Szczecińskiego. Specjalizuje się w prawie cywilnym, w szczególności w kontraktach handlowych, a także prawie własności intelektualnej i prawie mediów. Prowadzi obsługę przedsiębiorców, w tym także podmiotów realizujących umowy w sektorze zamówień publicznych. Aktywnie działa w obszarze organizacji pozarządowych prowadząc na ich rzecz doradztwo prawne. Ukończył Akademię Trenera (posiada certyfikat do prowadzenia szkoleń) oraz Szkołę Liderów w Warszawie, umożliwiającą prowadzenie zajęć metodą tutoring. Jest absolwentem studiów podyplomowych z zakresu prawa wspólnotowego oraz uczestnikiem wielu szkoleń.

dr Joanna Studzińska – adiunkt w Katedrze Postępowania Cywilnego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, asystent sędziego w Izbie Cywilnej Sądu Najwyższego. Od 2010 r. członek Oddziału Lubelskiego Polskiej Akademii Nauk, autorka publikacji z zakresu postępowania cywilnego i informatyzacji wymiaru sprawiedliwości.

dr hab. Dariusz Szostek prof. UO – radca prawny, profesor nadzwyczajny WPiA Uniwersytetu Opolskiego w Zakładzie Prawa i Postępowania Cywilnego. Członek Komisji Nauk Prawnych i Ekonomicznych oddziału Polskiej Akademii Nauk w Katowicach. Współpracownik Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (CBKE) Uniwersytetu Wrocławskiego. Specjalizuje się w prawie nowych technologii, w tym handlu elektronicznym oraz e-Administracji. Uczestnik licznych konferencji naukowych, prac legislacyjnych nad regulacjami prawnymi dotyczącymi nowych technologii, autor szkoleń prawniczych.

dr Marcin Uliasz – Sędzia Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie delegowany do Ministerstwa Sprawiedliwości (Departament Legislacyjny), wykładowca Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, autor „Komentarza do postępowania cywilnego” oraz innych publikacji z zakresu prawa cywilnego materialnego i procesowego.

Krzysztof Robert Wiślocki – absolwent WPiA Uniwersytetu Śląskiego, aplikację sądową ukończył w 2003 r. w Sądzie Okręgowym w Koszalinie. Od lutego 2006 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Szczecinku. Członek Rady Izby Komorniczej w Szczecinie. Od 2013 r. Przewodniczący Rady Izby Komorniczej w Szczecinie.

dr Anna Zalesińska – radca prawny, pracownik Centrum Kompetencji i Informatyzacji Sądownictwa (Sąd Apelacyjny we Wrocławiu), współpracownik Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej (CBKE) na WPAiE Uniwersytetu Wrocławskiego, autorka licznych publikacji z zakresu prawa nowych technologii, w tym w szczególności z zakresu informatyzacji wymiaru sprawiedliwości.

Wykaz skrótów

1. Źródła prawa

EKPC	Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 4.11.1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284)
KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 121 ze zm.)
KomEgzU	ustawa z 29.8.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 790 ze zm.)
KPA	ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.)
KPC	ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 101 ze zm.)
KPK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 ze zm.)
KPW	ustawa z 24.8.2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 395 ze zm.)
RegUrzSPow2007	rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 23.2.2007 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 259)
RegUrzSPow2015	rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 23.12.2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2316)
Rozporządzenie eIDAS	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 910/2014 z 23.7.2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.Urz. UE L Nr 257, s. 73)

2. Publikatory i czasopisma

CBKE	Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz.	Dziennik Urzędowy
MoP	Monitor Prawniczy
OSA	Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego
OSNC	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna

OSNCP	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna oraz Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
OTK-A	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego – Seria A
PGP	Poradnik Gazety Prawnej
PiP	Państwo i Prawo
PPE	Przegląd Prawa Egzekucyjnego
PS	Przegląd Sądowy

3. Organy i instytucje

KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
PE	Parlament Europejski
SN	Sąd Najwyższy
SO	Sąd Okręgowy
SP	Skarb (-u) Państwa
TK	Trybunał Konstytucyjny
UKE	Urząd Komunikacji Elektronicznej

4. Inne skróty

art.	artykuł
e-puap	elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
EPO	Elektroniczne Potwierdzenie Odbioru
EPU	Elektroniczne Postępowanie Upominawcze
in.	inny (-a, -e)
itp.	i tym podobne
m.in.	między innymi
n.	następny (-a, -e)
Nb	numer brzegowy
niepubl.	niepublikowany (-a, -e)
np.	na przykład
Nr	numer
OKZT	osoba kierująca czynnościami związanymi z transkrypcją
orz.	orzeczenie
pkt	punkt
post.	postanowienie
poz.	pozycja
r.	rok
rozp.	rozporządzenie

RP	Rzeczpospolita Polska
s.	strona
SP	Skarb(-u) Państwa
t.	tom
t.j.	tekst jednolity
uchw.	uchwała
ust.	ustęp
w zw.	w związku
ww.	wyżej wymienione
wyr.	wyrok
ze zm.	ze zmianami
zd.	zdanie
zob.	zobacz

Rozdział I. Nowe oblicze prawa i informacji o prawie w dobie informatyzacji

prof. USz dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska

§ 1. Wstęp

Informatyzacja jest nieodłącznym elementem kształtowania społeczeństwa informacyjnego. Społeczeństwo informacyjne charakteryzuje się przygotowaniem i zdolnością do użytkowania systemów informatycznych, jest skomputeryzowane i wykorzystuje usługi telekomunikacji do przesyłania i zdalnego przetwarzania informacji¹. Podstawowym wymaganiem, które musi być spełnione, aby społeczeństwo można było uznać za informacyjne, jest rozbudowana, nowoczesna infrastruktura teleinformatyczna, która swoim zasięgiem obejmuje wszystkich obywateli oraz dostępna dla wszystkich, szerokie zasoby informacyjne. Społeczeństwo informacyjne nie tylko posiada rozbudowane środki przetwarzania informacji i komunikowania, lecz środki te są podstawą tworzenia dochodu narodowego i dostarczają źródła utrzymania dla większości społeczeństwa. Równie ważna jest powszechna edukacja społeczeństwa w kierunku jego dalszego rozwoju, tak aby wszyscy mogli w pełni wykorzystywać możliwości, jakie daje m.in. informatyzacja i dostęp do informacji za pośrednictwem Internetu². Tym samym rozwój społeczeństwa informacyjnego powoduje nieuchronną konieczność stworzenia przez organy państwa efektywnego dostępu do odpowiednich zasobów informacji, a także zaproponowania właściwej palety usług publicznych udzielanych w systemie teleinformatycznym.

¹ I Kongres Informatyki Polskiej, Poznań 1994, za: J.S. Nowak, Społeczeństwo informacyjne – geneza i definicje, http://www.silesia.org.pl/upload/Nowak_Jerzy_Spolczenstwo_informacyjne-geneza_i_definicje.pdf (dostęp: 23.5.2015 r.), s. 1.

² A. Kucharz, Budowa społeczeństwa informacyjnego w Polsce, http://biurosej.gov.pl/teksty_pdf_04/i-1056.pdf (dostęp: 23.5.2015 r.), s. 4.